

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instrvctio Magistri Novitiorvm

Juan <de Jesús Maria>

Coloniæ, 1613

Cap. 7. De distributione exhortationum, ac tempore exhortationi
præfigendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48543)

sint, ea cum rogati fuerint, fideliter referre. Hæc autem, quæ tunc suggeret, esse poterunt documenta aliqua, quæ memoria retinere; magni ponderis sit, vel verba aliqua, quibus communiter omnium Nouitiorum animos inflammatos fuisse compertum est.

5 Postquam verò in memoriæ exercitium deuenimus, vtile consilium erit, Nouitios in propria ipsorum Instructione exercere: proposito nimirum præmio aliquo ei, qui rogatus, de prima v. g. aut secunda Instructionis parte, summam paragraphi cuiuslibet, fidelius, promptiusque retulerit. Sic enim æmulatio de alterutra, proficiet, tempusque in re utilissima fructuosè insument: quod in tenera præsertim ætate maximi ponderis est.

Cap. 7. De distributione exhortationum, ac tempore exhortationis præfigendo.

PONendum est hic, singulis diebus, excepta die, qua capitulū per hebdomadas singulas celebraſ, exhortationem faciendam esse, quod Magister fi-

diffimè obseruabit, ne conceptus Spiritus sancti calor elanguat. Sic autem exhortationum dies temperandi sunt, vt non semper ibi de culparum correptione lagatur. Feria ergo secunda, & quarta (solenni festo, seu professionis die aliquid non exigente) fratres à Zelatore, (qui erit Magistri Socius) admonitos, vel à seipsis accusatos breuiter corripiet; moxque exhortationem habebit.

2 Feria verò tertia, & Sabbato exiget rationem de cultu virtutum, quibus eo tempore fratres studuerint, simulque de præsentia Dei, hoc est, quo pacto ijs diebus Deum præsentem cogitare, & coram ipso erigere assuescant: quo item modo Dei præsentiam, & cum virtute, quam per hebdomadam illam colere nituntur, conciliare studeant. Debent enim meditationes, seu bonas cogitationes à Dei præsentia enascentes ita virtuti, de qua paràda cogitant, adaptare, vt vim à præsentia Dei conceptam ad virtutem acquirendam conferant; quem admodum fratres nostri semper consueuerunt.

3 Feria quinta, exhortatio ordinaria fiet.

fiet, sicut & die Dominica, nisi concio
 in Ecclesia habeatur, cui, in loco à sæcu-
 laribus separato, atque tecto, Novitij, cū
 cæteris fratribus intererunt. Iam verò
 omnibus ijs diebus, quibus fratres No-
 vitij Eucharistiam sument, loco recrea-
 tionis solitæ, fiet spiritualis collatio, de
 festo, vel Evangelio occurrente, vel de
 re quavis, ad spiritualem profectum op-
 portuna, Magistro sciscitâte ab vnoquo-
 que discipulo ac deinde ex collatis sin-
 gulorum sententijs proposita definien-
 te. Vbi iubere poterit, vt quisque dubia
 quæuis, de exercitijs, actibus, vel vni-
 uersè de spiritali profectu proponat;
 eaquæ deciderit, vt responso vno cuncti
 erudiantur. Si autem res ardua sit,
 respõsum differat, quousque rem per-
 tractet, & si opus fuerit, alios consu-
 lat.

¶ Quod ad exhortationis tẽpus spectat,
 ultra horam dimidiam exhortatio non
 procurrat, nisi extraordinaria aliqua ra-
 tio oppositum persuadeat. Eiusmodi
 quippe tempus sufficit ad spiritualem
 quotidianumquæ pastum: experiẽtiaquæ
 constat, spirituales etiam auditores &

prolixis concionibus infigne damnum
 accipere. Nam quod ad certam vsque
 metam, puta ad horam vsque dimidia
 profuerat, animum que ad pietatem ex-
 citauerat, succedente concionis æquo
 longioris tædio, ab anima prolixitatem
 fastidiente velut euomitur. Subest effi-
 cax ratio multiplex ad rem hanc per-
 suadendam: nam cursus exhortatio-
 num, non vna tantum quadragesima
 vel alio tempore definito durat, sed pe-
 rennis est, ac idè mediocritate tempe-
 randus. Præterea Nouitiorum animi
 non indigent proæmijs, & verborū ap-
 paratu, aut eruditione multa, que publi-
 carum concionum partem exigua fi-
 bi vendicant: sed mera instructione, ve-
 modica affect⁹ excitatione. Deinde, ve-
 Magister, suauiter dicit, vel insuauiter
 hoc secundum, perspectum est, tempus
 dicendi corripere debere, ne nimis displi-
 ceat, & grauet: si primum, prudētia sug-
 gerit, ne suauitatem prolixitate, siue im-
 portunitate perdat, præterquam quòd
 rectius consilium est, auditores audi-
 endi cupidos, quàm saturatos relin-
 quere. Appetentia quippe Instructioni
 spi

Spiritum alit, saturitas fastidium creat°

Cap. 8. De catalogo eorum, quæ à Magistro docenda sunt cum subiectis annotationibus.

1. **F**Ratres omnes recenter indutos instruet Christianæ doctrinæ notitia perfectiore, quàm quæ in sæculo passim habetur.

Annotatio. Fidei mysteria ita Nouitijs explicabit, vt non sola quantūuis fidei articulorum fidei memoria contenti sint; sed vt mysteriorum sensum capiant, & rationem eorum aliquam redderent. Expedi enim, in oblatis plerisque occasionibus, non modò fratres Choristas, verùm & laicos, & donatos Doctrinæ Christianæ præcones esse, præfertim cum de missionibus cogitemus.

2. Docebit diuinæ legis præcepta, altiore modo, quàm qui apud sæculares in usu est, æstimare, & in medio corde recondere.

Annotatio. Exponet breuissimè Decalogi fontes & præcepta, ità vt Nouitij maiorem solito eorum notitiam pariāt.

Quid scilicet sit, Deum super omnia diligere,